

**RADA GMINY
GÓRZYCA**

**Uchwała Nr XX/126/08
Rady Gminy Górzycy
z dnia 26 września 2008 r.**

**w sprawie przyjęcia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem
i rodziną na lata 2008-2013.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2001 Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2008 r. Nr 115 poz. 728)

Rada Gminy Górzycy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się gminny system profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną o treści jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Maria Syktus
Maria Syktus

Załącznik do uchwały Nr XX/126/08
Rady Gminy Górzycy
z dnia 26 września 2008 r.

**GMINNY SYSTEM PROFILAKTYKI
I OPIEKI NAD DZIECKIEM
I RODZINĄ NA LATA 2008-2013**

I. WSTĘP

Rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa (Powszechna Deklaracja Praw Człowieka art. 16).

Rodzina jest podstawową komórką społeczeństwa, ma prawo do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju (Europejska Karta Społeczna cz. I, p. 16).

Małżeństwo jako podstawowy związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką państwa.

Społeczeństwo tradycyjnie przywiązuje duże znaczenie do wartości, jakie realizowane są w rodzinie i przez rodzinę. Zapewnienie rodzinie odpowiedniego miejsca w budowanym modelu zwłaszcza w jego praktyce społecznej, może w znacznym stopniu decydować o powodzeniu aktualnie przeprowadzanych reform. Dążenie do umacniania podstaw funkcjonowania rodziny więc jest potrzebą rozwojową, a równocześnie powinnością Państwa.

Społeczeństwo, a w szczególności państwo, winno czynić wszystko w zakresie politycznym, ekonomicznym i prawnym, by umocnić jedność rodziny.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzania się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych środków i możliwości. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych.

Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych.

Zadanie to winno być realizowane przede wszystkim przez:

1. Wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach;
2. Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo - wychowawczych;
3. Poprawę bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
4. Poprawę jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem i innymi problemami społecznymi;
 - Zapewnienie równego i sprawiedliwego dostępu do socjalnej, oświatowej i kulturalnej infrastruktury Gminy.

II. OGÓLNE ZASADY SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. Wspieranie rodziny w realizacji jej funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych;
2. Ochrona praw rodziny i dziecka;
3. Prawa dziecka do życia w zdrowej rodzinie;
4. Podejmowanie pełnych działań podmiotów publicznych oraz niepublicznych na rzecz rodzin;
5. Pierwszeństwo dziecka do ochrony

6. Profilaktyka powinna być stosowana przed podjęciem interwencji w rozwiązywaniu problemów rodziny, dzieci i młodzieży;
7. Promocja rozwiązań systemowych w pracy z dziećmi i młodzieżą, opartych na elastyczności, kompleksowości, efektywności, ciągłości i różnorodności form działania;
8. Edukacja podstawowym warunkiem rozwoju;
9. Działania mające na celu rozwój zdolności każdego dziecka;

III. CELE PODSTAWOWE

1. Poprawa jakości życia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
2. Przeciwdziałanie stanom grożącym degradacją społeczną, bezradnością społeczną;
3. Uzupełnianie braków zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i materialnych rodzin i dzieci;
4. Promowanie zdrowego stylu życia;
5. Integracja podmiotów stanowiących bezpośrednie otoczenie wychowawcze dziecka oraz przeciwdziałanie i likwidacja czynników dezorganizujących środowisko wychowawcze dzieci i młodzieży;
6. Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwalaniu potrzeb intelektualnych, twórczych, organizacyjnych i społecznych dzieci i młodzieży;
7. Ochrona dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami oraz przestępczością.

IV. ZAŁOŻENIA GMINNEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. Rozwój programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży ;
2. Eliminowanie czynników sprzyjających wykluczeniu rodzin;

3. Tworzenie infrastruktury instytucjonalno - organizacyjnej i finansowej wspomagającej programy integracji międzypokoleniowej,
4. Włączenie w życie społeczności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ludzi młodych z problemami edukacyjno-wychowawczymi i nieprzystosowanych społecznie;
5. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy, wykołajenia i przestępczości dzieci i młodzieży.

V. FUNKCJONOWANIE RODZINY

1. Cel:

Wzmacnianie rozwoju rodziny

2. Zadania:

1. Opracowanie danych na temat warunków życia rodzin oraz dzieci i młodzieży
2. Realizowanie programów służących rozwojowi dzieci i młodzieży oraz rodzin,
3. Wzmocnienie czynników zapobiegających dezorganizacji życia rodzinnego;
4. Rozwijanie lokalnej bazy informacyjnej, edukacyjnej, wspomagającej rodzinę w rozumieniu i rozwiązywaniu problemów społecznych;

3. Cel :

Wspieranie rodziców w funkcjach opiekuńczo - wychowawczych.

4. Zadania:

1. Organizowanie na terenie placówek oświatowych zajęć informacyjnych rozbudowujących wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży;
2. Włączenie rodziców w proces dydaktyczno - wychowawczy dzieci;
3. Rozwijanie form opieki krótkoterminowej;

4. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie;
5. Budowanie systemu wsparcia dla rodzin i edukacji dla rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą;
6. Budowanie poradnictwa i edukacji dla rodziców służących rozpoznawaniu zagrożeń i uzależnień dzieci i młodzieży;

5. Realizatorzy:

- Samorząd lokalny
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Placówki Oświatowe i Kulturalne, organizacje pozarządowe

VI. SYTUACJA MATERIALNA RODZINY

1. Cel:

Poprawa standardu i jakości życia rodzin umożliwiającą realizowanie funkcji i zadań służących rozwojowi oraz osiągnięciu samodzielności, zaradności, niezależności i odpowiedzialności jej członków

2. Zadania:

1. Diagnoza i rozpoznawanie warunków i jakości życia rodziny;
2. Rozbudowa systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego (wsparcie dla rodzin z osobą długotrwale bezrobotną);
3. Rozwój systemu wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami rodziny lub mieszkającymi z osobami starszymi.

4. Dostarczenie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych;
5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki i przybory szkolne, wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych;

VII. EDUKACJA

1. Cel :

Wzbogacenie standardowej oferty dydaktycznej

2. Zadania:

1. Włączanie w proces dydaktyczny programów otwierających świadomość młodego pokolenia na problemy osób starszych i ludzi niepełnosprawnych oraz zagrożenia cywilizacyjne i zachowania prowadzące do utraty bezpieczeństwa fizycznego, zdrowotnego i socjalnego;
2. Wspieranie zajęć służących budowaniu postaw sprzyjających rozwijaniu umiejętności społecznych oraz przedsiębiorczości młodego pokolenia;
3. Szkoła jako placówka integrująca wiedzę z różnych dziedzin; służąca wszechstronnemu rozwojowi indywidualnemu, ucząca krytycyzmu oraz angażująca i przygotowująca uczniów do rozwiązywania problemów jednostki, rodziny i społeczności;
4. Wypracowanie procedury efektywnej selekcji, wyróżniania, nagradzania i monitoringu rozwoju młodzieży uzdolnionej.

VIII. WYCHOWANIE

1. Cel :

Wsparcie systemu norm i wartości społecznych gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania.

2. Zadania:

1. Kontynuowanie, wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży;
2. Inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego;
3. Wspieranie form aktywności sprzyjających uwrażliwieniu młodzieży na potrzeby innych ludzi i budowaniu postaw pro społecznych oraz podejmowaniu działań na rzecz środowiska lokalnego;
4. Inicjowanie programów informujących o źródłach zagrożeń cywilizacyjnych i kulturowych, metodach i technikach budowania odporności na manipulację medialną, grupową, ekonomiczną, sposobach zapobiegania i radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
5. Oferowanie warsztatów dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu komunikacji międzyludzkiej, rozwiązywania problemów, radzenia sobie ze stresem;
6. Wspieranie grup samopomocowych i organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi.

3. Cel:

 Ochrona dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i społecznym wykluczeniem

4. Zadania:

1. Wprowadzenie do gimnazjalnych programów dydaktycznych zajęć profilaktyczno - edukacyjno - wychowawczych z zakresu dewiacji i patologii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień;
2. Inicjowanie programów prowadzących do redukcji czynników psycho - emocjonalnych, socjo - ekonomicznych sprzyjających marginalizacji młodzieży społecznie nieprzystosowanej.

IX. SPORT, REKREACJA I WYPOCZYNEK

1. Cel:

Rozbudowa warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej młodego pokolenia oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo- rekreacyjnych.

2. Zadania:

1. Współpraca z klubami sportowymi,
2. Wspieranie plenerowych imprez sportowych, rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży,
3. Wyrównywanie dysproporcji w dostępie dzieci i młodzieży do oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej,
4. Wykorzystanie gminnej bazy sportowej na cele rekreacyjne i aktywność ruchową dzieci i młodzieży,
5. Wsparcie różnych form turystyki krajowej.

3. Cel:

Promocja form spędzania czasu wolnego przez młodzież, sprzyjających rozwojowi zainteresowań.

4. Zadania:

1. Realizacja projektów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego;
2. Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych;
3. W okresie wakacyjnym zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży.

X. ZDROWIE I SPRAWNOŚĆ

1. Cel:

Kompensowanie deficytów zdrowotnych oraz świadczeń i usług z zakresu promocji zdrowia i zadań ze sfery zdrowia publicznego

2. Zadania:

1. Wspieranie cyklicznych badań stanu zdrowia i sprawności młodego pokolenia;
2. Realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia publicznego (higiena, szczepienia ochronne itp.);
3. Realizacja programów profilaktycznych i pro zdrowotnych w szkole: wady postawy, wzroku, uzależnień i prawidłowego żywienia;
4. Realizacja programów propagujących zasady bezpiecznego zachowania na drodze, ulicy, w domu, w czasie zabawy, na wakacjach, w kontaktach z innymi ludźmi.

3. Cel:

Uzupełnienie opieki zdrowotnej nad dzieckiem niepełnosprawnym

4. Zadania:

1. Opracowanie gminnej bazy danych dzieci niepełnosprawnych;
2. Wspieranie programów rehabilitacyjnych przygotowujących młodzież niepełnosprawną do samodzielnego i niezależnego życia,
3. Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi;
4. Wspieranie programów sprzyjających tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, umożliwiających przystosowanie dzieci zdrowych do codziennego funkcjonowania z niepełnosprawnością rówieśnika.

XI. BEZPIECZEŃSTWO - DEWIACJE - PATOLOGIE

1. Cel:

Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałanie uzależnieniom.

2. Zadania:

1. Promocja programów profilaktyczno-edukacyjnych realizowanych z policją;
2. Promocja programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych związanych z uzależnieniem, adresowanych do dzieci i młodzieży (nikotyna, alkohol, narkotyki)
3. Kontrola zakazu sprzedaży papierosów, alkoholu dzieciom i młodzieży do lat 18,
4. Ochrona dzieci przed uzależnieniami w rodzinie.

3. Cel:

Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i młodzieży.

4. Zadania:

1. Diagnoza skali zjawiska krzywdzenia dzieci i młodzieży.
2. Rozwijanie programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej w środowisku lokalnym.

XII. PARTNERZY

Działania mające na celu realizację założeń systemu prowadzone są przez Urząd Gminy w Górzycy oraz partnerów:

- Szkół na terenie Gminy,
- Ośrodka Pomocy Społecznej,

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Pielęgniarek środowiskowych,
- Kuratorów sądowych,
- Dzielnicowego,
- Prokuratury Rejonowej,
- Placówka leczenia uzależnienia i współuzależnienia.

XII. KOORDYNACJA SYSTEMU

1. W celu realizacji założeń i celów gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną Wójt Gminy może powołać zespół interdyscyplinarny do spraw oceny sytuacji problemowej w rodzinie w składzie: pracownik socjalny, pielęgniarka środowiskowa, dzielnicowy, pedagog szkolny, przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Skład osobowy oraz zasady pracy zespołu, określonego w ust.1 ustala Wójt Gminy w drodze zarządzenia.

Działania mające na celu realizację założeń programu są koordynowane przez koordynatora odpowiedzialnego przed Wójtem Gminy Górzycy.

